

PAMÁTKY UMĚLECKÉHO ŘEMESLA – ZVONY

příležitostné poštovní známky

Datum vydání: 7. 9. 2005

Nominále:
a) 7,50 Kč
b) 9,00 Kč
c) 12,00 Kč

Výtvarný návrh: Jan Kavan
Rytina známek: Rudolf Cigánik
Rytina FDC: Bedřich Housa

Rozměr obrazu známek: 23 x 40 mm

Tiskové listy: á 50 ks známek

Způsob tisku známek:
a) rotační ocelotisk v barvě černé kombinovaný čtyřbarevným hlubotiskem v barvě žluté, okrové, zelené a hnědé
b) rotační ocelotisk v barvě černé kombinovaný dvoubarevným hlubotiskem v barvě světle zelené a tmavozelené
c) rotační ocelotisk v barvě černé kombinovaný třibarevným hlubotiskem v barvě zelené, fialové a tmavomodré

Způsob tisku FDC: a-c) jednobarevný ocelotisk z ploché desky v barvě tmavohnědé

Námět známek: Zvonařství má v našich zemích dlouhou tradici. Toto umělecké řemeslo, které bylo většinou rodové, se zabývá odléváním zvonů a jejich výzdobou (nápis, reliéfy). Zvon je kovový, obvykle bronzový nástroj v podobě obráceného kalichu. Skládá se z bronzového pláště s kormou na zavěšení a z železného kladiva (srdce), které je provedeno tak, aby se zvon rozezvučel údery srdce o vnitřní stěnu. Při dolním okraji zvonu je zesílená část úhozového okruhu (věnec), nad nímž je krk, čepec a koruna s několika oky. Součástí zvonu je závěsné zařízení – hlava s hřídelí a pákou umístěné v ložiscích ve zvonové stolici. Kromě základního nejhlubšího tónu vydává zvon vyšší nestejně zvučné tóny, které spolu musí harmonicky souznít. Pro jejich kvalitu je rozhodující profil zvonového žebra a síla stěn. Tvar zvonů, jejich výzdoba a nápisy podléhaly změnám.

a) BENEŠOV 1322, HAVLÍČKŮV BROD 1335

- dva zvony, které patří k nejstarším dochovaným zvonům v Čechách: první signovaný Rudger je z r. 1322 a nachází se ve zvonici nedaleko zbořeného minoritského kláštera v Benešově, druhý je ze zvonice děkanského kostela Nanebevzetí P. Marie v Havlíčkově Brodě. Datován je podle různé interpretace latinských zkratkou rokem 1300, 1305, nejnověji 1335.

b) DOBRŠ 1561, 1596

- dva renesanční zvony z let 1561 a 1596, které se nacházejí v románském kostelíku sv. Jana a Pavla v obci Dobrš u Stach na Šumavě. Autorem obou je zvonař Brikcí z Cimperka, jeden z představitelů vrcholné úrovně zvonařství. Zvon z r. 1561 je zavěšen na původních dubových trámech.

c) Olomouc 1827

- dva zvony z katedrály sv. Václava v Olomouci – zvon Václav a zvon Petr a Pavel. Oba jsou dílem zvonaře F. Seltenhofera, který je pro olomouckou katedrálu ulil ve Vídni v r. 1827. Větší z nich je zvon Václav (zobrazený v horní části známky). Má průměr 2,4 m, váží přes 8 tun a k jeho rozhoupání je třeba devíti mužů. Tímto zvonem se zvoní na Nový rok, Boží hod velikonoční, o slavnosti sv. Václava (28. září), před půlnoční na Štědrý den, na Boží hod vánoční a při mimořádných událostech.

Námět FDC:

- a) zvonice děkanského kostela Nanebevzetí P. Marie v Havlíčkově Brodě
- b) kostel sv. Jana a Pavla v Dobrši
- c) zvonice katedrály sv. Václava v Olomouci

Zvonice jsou zobrazeny v kompozici s nákresem a českými texty převzatými z *Návodů k lití a přípravě děl, kulí, hmoždířů, zvonů, konví, atd. pražského zvonaře Vavřince Kříčky z Bítýšky.*

Kat.č.	Nominále	*	⊙	FDC	NL
0444	7,50 Kč	7,50	4,00	17,50	9,50
0445	9,00 Kč	9,00	4,50	19,00	11,00
0446	12,00 Kč	12,00	6,00	22,00	14,00
0444 – 446	28,50 Kč	28,50	14,50	58,50	34,50

Česká pošta, s.p. OZ DOS – POSTFILA